

Nr 188.

Av herr **Karlsson** i Grängesberg, om viss ändring i gällande föreskrifter angående pensionering av viss arbetarpersonal i statens tjänst.

Enligt Kungl. Maj:ts kungörelse den 7 dec. 1934 (Sv. Författningssaml. 1934 nr 585) med föreskrifter angående pensionering av viss arbetarpersonal i statens tjänst kan, efter prövning i varje särskilt fall, pension beredas sådana arbetare i statens tjänst vilka icke enligt annan författning eller eljest meddelade föreskrifter äro berättigade till tjänstepension eller därmed jämförligt understöd av statsmedel.

I de föreskrifter som fastställts i nämnda kungörelse är bl. a. stadgat, att för att arbetare, varom här är fråga, skall kunna tillerkännas pension, erfordras,

»att arbetaren antingen vid entledigandet uppnått en levnadsålder av sextio år eller ock före nämnda ålder blivit till följd av sjukdom, vanförhet eller lyte eller till följd av nedsatt arbetsförmåga oförmögen att på ett tillfredsställande sätt utföra honom åvilande arbetsuppgifter,

att arbetaren vid den tidpunkt, då han uppnår sextio års ålder eller av nyss angiven anledning dessförinnan entledigas, under en tid av sammanlagt minst femton år efter fyllda tjuguet år innehåft sådan anställning i statens tjänst, som utgjort hans huvudsakliga sysselsättning och förvärvskälla, dock att, där sammanlagda tiden i dylik anställning endast obetydligt understiger femton år, pension likväl må kunna beviljas, om arbetaren under avsevärd tid innehåft annan statsanställning,

samt att arbetaren gjort sig förtjänt av gott vitsord.»

Fråga om pension enligt denna kungörelse prövas beträffande arbetare som är eller senast varit anställd vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar, statens vattenfallsverk eller domänverket, av vederbörande verks styrelse, samt beträffande annan arbetare av statens pensionsanstalt. Verksstyrelse, som icke själv äger att pröva frågan om rätt till pension, har att med utdrag ur befintliga personalanteckningar och i övrigt erforderlig utredning jämte eget utlåtande överlämna pensionsansökningen till statens pensionsanstalt.

Den ovan angivna kvalifikationsbestämmelsen för pensionsrätten är icke tillfredsställande. De arbetare varom här är fråga, exempelvis skogsarbetare, stå allmänt i en så svag ekonomisk ställning att de icke ha möjlighet att sluta sin arbetsanställning vid sextio års ålder. Dessa arbetare fortsätta i allmänhet sitt arbete så länge krafterna räcka, i många fall tills de uppnå 70 år och längre. Med den tillämpning som den här ovan anförda pensionsbestäm-

melsen fått, blir den efter fyllda sextio år utförda arbetstiden icke tillgodoräknad arbetaren såsom kvalifikationstid för rätt till pension. Då anställningstiden beräknas, tages hänsyn endast till den effektiva arbetstid som arbetaren utfört före fyllda sextio år. Såsom ett »anställningsår» räknas därvid sammanlagt 300 effektiva arbetsdagar. Denna metod att beräkna anställningstiden kan icke anses vara tillfredsställande. Det måste anses skäligt och rimligt att vid beräkningen av anställningstiden hänsyn tages även till den arbetstid som vederbörande arbetare fullgjort efter fyllda sextio år.

Att beräkna 300 effektiva arbetsdagar såsom utgörande ett »anställningsår» kan inte heller anses vara tillbörligt. Även de arbetare, som det här gäller, böra väl anses berättigade till viss ledighet under anställningsåret. Ett antal av exempelvis 280 arbetsdagar borde kunna anses vara tillräckligt såsom utgörande ett beräknat anställningsår. Beträffande denna sistnämnda fråga torde dock ändring kunna vidtagas på administrativ väg, utan riksdagens särskilda beslut. En ändring av ovan anförda pensionsbestämmelser på sådant sätt, att utförd arbetstid även efter fyllda sextio år blir räknad såsom kvalifikationstid för rätt till erhållande av pension, bör dock snarast möjligt vidtagas.

Med stöd av vad ovan anförts får jag sålunda hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att Kungl. Maj:ts kungörelse den 7 dec. 1934, med föreskrifter angående pensionering av viss arbetarpersonal i statens tjänst, skall erhålla följande lydelse:

2 §.

För att arbetare, ----- erfordras,
att arbetaren antingen -----
----- honom åvilande arbetsuppgifter,

att arbetaren vid den tidpunkt, då han entledigas, under en tid av sammanlagt minst femton år efter fyllda tjuguetta år innehaft sådan anställning -----
----- innehaft annan anställning.

samt att arbetaren ----- vitsord.

Stockholm den 24 januari 1942.

Verner Karlsson.